

Universitätsbibliothek Wuppertal

Opera Ciceronis Epistolica

Cicero, Marcus Tullius

Lvtetiae Parisiorum, ad Eidus Ianuar. Anno. MDXXII. Calculo Roma

Liber septimus

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-687](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-687)

fortuna terminū nostrarū cōtentionū esse voluisset, oro, obtestorq; te p̄ nostra vetere cōiū Pro-
 ctione, ac necessitudine, p̄q; summa mea ī te bñuolētia, & tua ī me pariter, te vt nobis, parē-
 ti, cōiugi, tuisq; oībus, qb̄ es, fuistiq; semp̄ charissim⁹, saluū cōserues: incolumitati tuę tuo
 rūq; q̄ ex te p̄dēt, cōsulas: que didicisti, queq; ab adolescētia pulcherrime a sapiētissimis vi-
 ris tradita memoria, & sciētia cōprehēdisti, iis hoc tpe vtare: quos cōiunctos summa bene-
 uolētia, plurimiq; officiis amasti, eorū desiderium, si nō equo aīo, at forti feras. Ego qd̄ pos-
 sim nescio, vel potius me parū posse sentio: illud tñ tibi polliceor, me q̄cūq; salutē, dignita-
 tiq; tuę cōducere arbitror, tāto studio eē facturū, quāto sēp̄ tu & studio, & officio ī meis
 rebus fuisti. Hāc meā voluntatē ad matrem tuā optimā fēminā, tuīq; amātissimā detuli. Si
 quid ad me scripseris, ita faciā, vt te velle intellexero. Sin tu minime scripseris, ego tñ oīa
 que tibi vtilia esse arbitror, summo studio, diligenterq; curabo. Vale.

M.T.C.EPISTOLARVM FAMILIARIVM LIBER SEPTIMVS.

M.CICERO.M.MARIO.S.D.

Ite dolor aliquis corporis, aut infirmitas valetudinīs tuę tenuit,
 quo minus ad ludos venires, fortunę magis tribuo, q̄ sapiētie tuę.
 Sin hęc, q̄ ceteri mirātur, cōtēnenda & duxisti, & cū p̄ valetudinē
 posses venire, tñ noluisti, vtrūq; letor, & sine dolore corpis te fuise
 se, & aīo valuisse, cū ea q̄ sine causa mirātur alii, neglexeris: modo
 vt tibi cōstiterit fructus otii tui, quo qdem tibi perfrui mirifice li-
 cuit, cū esses in ista amēnitate, pene solus relictus. Neq; tñ dubito
 quin tu ex illo cubiculo tuo, ex quo tibi Stabianū perforasti, & pa-
 tefecisti Seianū, per eos dies matutina tpa lectiunculis consumpse-
 ris, cū illi interea qui te istic reliquerūt, spectarēt cōmuneis mimos
 semisomni. Reliquas vero parteis diei tu cōsumebas his delectationibus, quas tibi ipsi ad ar-
 bitriū tuū cōparas. Nobis aut̄ erāt ea perperitēda, que scilicet SP. Metius probauisset. Oīno si
 queris, ludī apparatissimi, sed nō tui stomachi. coniecturā em̄ facio de meo. Nā primū hono-
 ris causa in scenā redierāt ii, quos ego honoris causa de scena decessisse arbitrabar: delitix
 vero tuę noster Aesopus eiusmodi fuit, vt ei desinere per omneis hoīes liceret. is iurare cū
 cœpisset, vox eū defecit in illo loco. Si sciens fallo, qd̄ tibi ego alia narrē! Nosti em̄ reliquos
 ludos, quidē ne id qdem leporis habuerūt, qd̄ solent mediocres ludī. Apparatus em̄ spectatio
 tollebat oēm hilaritatē, quo quidē apparatu nō dubito qn̄ animo equissimo carueris. Quid
 em̄ delectatiōis habēt sexcēti muli in Clytēnēstra! aut in equo Troiano craterarū tria mi-
 lia! & armatura variā peditatus, & equitatus in aliqua pugna! Que popularē admirationē
 habuerūt, delectationē tibi nullā attulissent. Q; si tu per eos dies operam dedisti Protogeni
 tuo, dūmodo is tibi quidvis potius, q̄ oratiōes meas legerit, ne tu haud paulo plus, q̄ qsq; no-
 strū delectatiōis habuisti. Nō em̄ te puto Græcos, aut Oscos ludos desiderasse, presertim cū
 Oscos ludos vel in senatu nostro spectare possis, Græcos vero ita ames, vt ne ad villā quidē
 tuā via Græca ire soleas. Nā quid ego te Athletas putē desiderare, qui gladiatores contēpse-
 ris! in qbus ipse Pōpeius cōfitetur se & operā & oleū perdidisse. Reliquę sunt venationes, bi-
 ne p̄ dies quinq; magnifice, nemo negat. Sed que potest eē hominī politico delectatiō, cū aut
 homo imbecillus a valētissima bestia laniatur, aut preclara bestia venabulo trāsfuerberatur!
 Que tñ si vidēda sint, sepe vidisti, neq; nos qui hęc spectamus, q̄cūq; vidimus noui. Extremus
 Elephantorū dies fuit, in quo admiratiō magna vulgi, atq; turbe, delectatiō nulla extitit, qn̄
 etiā misericordiā quedā cōsecuta est, atq; opinio eiusmodi, esse QVANDAM illi belluę cū
 gñe hūano societate. His ego tñ dieb⁹, ludis scenicis, ne forte videar tibi nō modo t̄beatus,
 sed ne liber oīno fuisse, dirupī pene me in iudicio Gallī Caniniū familiaris tui, q̄ si tam faci-
 lem populū haberē, q̄ Aesopus habuit, libēter mehercule artē desinere, tecūq; & cū similib⁹
 nostri viuerē. Nā me cū antea tēdebat, tū & etas, & ambitio me hortabant, & licebat deniq;
 quē nolebā, nō defendere, tū vero hoc tpe vira nulla est. Neq; n. fructū vllū laboris ex his pe-
 to, & cogor nōnunq; hoīes nō optime de me meritos, rogatu eorū q̄ bene meritū sunt, defen-
 dere. Itaq; quero causas omneis aliqñ viuēdi arbitratu meo, teq; & istā rationē otii tui, & lau-
 do vehemēter & probo, q̄q; nos minus interuisis, hoc fero aīo equiore, q̄ si Romę esses, tñ
 probo,

Ludos pu-
bl. recte cō-
tēni.Ludorum
qualitas.
Aesopus.

Ne

Operam &
oleū perde-
re.

Elephāti,

tñō brūs.

Artē desi-
nere,Laudo &
probo,

IXXX. Epistolarum familiarium

neq; nos lepore tuo, neq; te, si qs est i me, meo frui liceret, ppter molestissimas occupationes meas: qb; si me relaxaro (na vt plane exoluā nō postulo, & ipm qdē multos annos, nihil aliud comētor) docebo pfecto qd sit hūaniter viuere. Tu modo istā imbecillitatē valetudinis tuę sustenta, & tuere, vt facis, vt nostras villas obire, & mecū simul lecticula concurrere possis. Hęc ad te plurib; verbis scripsi q̄ soleo, nō otii abūdātia, sed amoris erga te, quo me quādā epistola subinuitaras, si memoria tenes, vt aliqd ad te hmōi scriberē, quo min⁹ te ptermi fuisse ludos pēniteret. Qd si assecutus sum, gaudeo: sin min⁹, hoc me tñ cōsolabor, q; posthac ad ludos venies, nosq; vīses, neq; in epistolis relinques meis spē aliquā delectatiōis tuę. Vale.

M. T. CICERO. M. MARIO S. D.

Venire. i. vendi.

Andatū tuū curabo diligēter. Sed homo acutus ei mandasti potissimū, cui expediret illud venire q̄ plurimo. Sed eo vidisti multū, q; p̄finisti, quo ne pluris emerē. Qd si mihi p̄mississes, q; meus amor in te est, cōfecissem cū coheredibus. Nūc qm̄ tuū p̄ciū noui, in licitatorē potius ponā, q̄ illud minoris veniat. sed de ioco satis est. Tuū negotiū agā sicuti debeo, diligēter. De Bursa te gaudere certo scio, sed nimis verecūde mihi gratularis. Putas. n. vt scribis, ppter hoīs fordes minus me magnā illā lēritiā putare. Credas mihi velim, magis me iudicio hoc q̄ morte inimici letatū. Primū. n. iudicio malo, q̄ gladio: deinde gloria potius amici, q̄ calamitate. In primisq; me delectauit, tantū studiū bonorū in me extitisse cōtra incredibīlem cōtentionē clarissimī, & potētissimī viri. Postremo, qd vix verisimile videt, fortasse oderā multo peius hūc, q̄ illū ipm Clodiū. Illū. n. oppugnarā, hūc defenderā. Et ille, cū oīs respu. in meo capite discriminē esset habitura, magnū quiddā spectauit, nec sua qdē spē, sed eorū auxiliū, q; me stare, stare nō poterāt. Hic Simiolus animi causa, me in quē iueheretur, delegerat, persuaseratq; nōnullis inuidis meis, se in me emissariū semp fore. Quāobrē valde iubeo gaudere te, magna res gesta est, nunq; vlli fortiores ciues fuerūt, q̄ qui ausi sunt eū cōtra tantas opes eius, a quo ipsi lecti iudices erant, condēnare. Quod fecissent nunq; nisi iis dolori meus fuisset dolor. Nos hic multitudine, & celebritate iudiciorū, & nouis legibus ita distinemur, vt quotidie vota faciamus, ne intercaletur, vt q̄ primū te videre possimus. Vale.

M. CICERO. M. MARIO. S. D.

Intercalē.

Ersepe mihi cogitāti de cōibus miseris, in qbus tot annos versamur, & (vt video) versabimur, solet in mētē venire illius tps, quo pxime fuimus vna, quin etiā ipsum diē memoria teneo. Nā ad. III. Idus Maias Lētulo & Marcello cōsulibus, cū in Pompeianū vesperi venissem, tu mihi sollicito aīo presto fuisti. Sollicitū autē te habebat cogitatio, tū officii, tū etiā periculī mei. Si manerem in Italia, verebare ne officio deessem: si proficiscerer ad bellū, periculum te meū cōmouebat. Quo tēpore vidisti pfecto me quoq; ita cōturbatum, vt nō explicarem quid esset optimū factu. Pudori tamen malui, fameq; cedere, q̄ salutis meę rationem ducere. Cuius me mei facti pēnituit, nō tā propter periculum meū, q̄ propter vitia multa, quę ibi offendi, quo venerā. Primū neq; magnas copias, neq; bellicosas: deinde extra ducē, paucosq; p̄terea (de principibus loquor) reliqui primū in ipso bello rapaces, deinde in oratiōe ita crudeles, vt ipsam victoriā horrerē: maximū autē es alienū amplissimorū viorū. quid queris? nihil boni p̄ter causam. Quæ cū vidissem, desperās victoriā, primū coepi suadere pacē, cui⁹ fuerā semp auctor. deinde cū ab ea sentētia Pōpeius valde abhorreret, suadere institui, vt bellū duceret. Hoc interdū probabat, & in ea sentētia videbatur fore, & fuisset fortasse, nisi quādam ex pugna coepisset suis militibus cōfidere. Ex eo tpe vir ille summus, nullus imperator fuit. Signa tirone, & collectitiō exercitu cū legionibus robustissimis cōtulit: victus turpissimē, amissis etiā castris, solus fugit. Hūc ego bellī mihi finē feci, nec putauī, cum integri pares nō fuisset, fractos superiores fore. Discessi ab eo bello, in quo aut in acie cadendū fuit, aut in aliquas insidias incidendū, aut deueniendū in victoris manus, aut ad Iubam cōfugiēdum, aut capiendus tanq̄ exilio locus, aut consciscenda mors voluntaria. Certe nihil fuit p̄terea, si te victori nolles, aut nō auderes cōmittere. Ex oibus aut iis quę dixi incōmodis, nihil tolerabilius exilio, p̄sertim innocētī, vbi nulla adiuncta est turpitudine: addo etiā, cū ea vrbe careas, in qua nihil sit qd videre possis sine dolore. Ego cū meis (si quicq; nūc cuiuspiā est) etiā in meis, esse malui, quę acciderūt, oīa dixi eē futura. Veni domū, nō quo optima viuēdi cōditio esset, sed tñ, si esset aliqua forma reip. tanq̄ in patria vt essem: si nulla, tanq̄ in

Factu.

Ducere bellum. Pompeius imperator nullus.

exilio. Mortē mihi cur cōsciscerē, causa nō vīsa est: cur optarē, multae causa. VETVS EST ENIM, VBI NON SIS QVI FVERIS, NON ESSE cur velis viuere. Sed tñ, vacare culpa magnū est solatiū, presertim cū habeā duas res, qbus me sustentē, optimarū artū sciētā, & maximarū rerū gloriā: quarū altera mihi viuo nunq̄ eripiet, altera ne mortuo qdē. Hac ad te scripsi verbosius, & tibi molestus fui, q̄ te, cū mei, tū reip. cognouī amātissimū. Notū tibi omne cōsiliū meū esse volui, vt primum scires me nunq̄ voluisse plus quēq̄ posse, q̄ vniuersam rēpu. Postea autē q̄ alicuius culpa tantū valeret vnus, vt oblitū nō posset, me voluisse pacē: amisso exercitū, & eo duce, in quo spes fuerat vno, me voluisse etiā: reliqs oib⁹ postq̄ nō potuerim, mihi ipsi finē fecisse belli: nūc autē, si hęc ciuitas est, ciuem esse me: si nō, extulē esse nō incōmodiore loco, q̄ si Rhodū, aut Mitylenas cōtulissem. Hęc tecū corā maluerā, sed qa longius fiebat, volui per literas eadē, vt haberes qd diceres, si quando in vituperato res meos incidisses. Sunt em, q̄ cū meus interitus nihil fuerit reip. profuturus, criminis loco putāt esse, q̄ viuam. Quibus ego certo scio nō videri satis multos perisse, qui si me audissent, q̄uis iniqua pace, honeste tamen viuerēt. Armis em inferiores, nō causa fuissent. Habes epistolā verbosiorē fortasse, q̄ velles, qd tibi ita videri putabo, nisi mihi longiorē remiseras. Ego, si quē volo, expediero, breui tēpore te, vt spero, videbo. Vale.

M. T. CICERO. M. MARIO. S. D.

D. IX. Calend. Iulias in Cumanū veni cū Libone tuo, vel nostro potius, in Pōpianū statū cogito. Sed faciā te ante certiorē. Te, cū semp valere cupio, tum certe, dum hic sumus. Vides em quāto post vna futuri sumus. Quare si quid constitutū cū podagra habes, fac in alium diem differas. Cura igitur vt valeas, & me hoc biduo, aut triduo expecta. Vale.

M. T. CICERO. C. CAESARI IMPERATORIS. S. D.

Ide q̄ mihi psuaserim, te me esse alterū, nō modo in iis rebus, quē ad me ipm, sed etiā in iis, q̄ ad meos pertinet. C. Trebatū cogitarā, quocūq̄ exirem, mecū ducere, vt eum meis cōmunibus studiis, beneficiisq̄ ornatissimū domū reducerē. Sed posteaq̄ & Pompeii cōmoratio diuturnior erat q̄ putarā, & mea quedā tibi nō ignota dubitatio, aut impedire pfectionē meā videbat, aut certe tardare, vide qd mihi sumpserim. Cœpi velle ea Trebatium expectare a te, quae sperasset a me. Neq̄ mehercule minus ei prolixē de tua volūtate promisi, q̄ erā solitus de mea polliceri. Casus vero mirificus qdā interuenit, quasi vel testis opinionis meae, vel spōsor hūanitatē tuę. Nā cū de hoc ipso Trebatio cū Balbo nostro loquerer accuratius domi meae, literę mihi dātur a te, qbus in extremis scriptū erat. M. Furiū, quē mihi cōmendas, vel regem Gallię faciā, vel Leptę legatum. Si vis tu, ad me aliū mitte, quē ornē. Sustulimus manus & ego & Balbus, tāta fuit opportunitas, vt illud nescio qd nō fortuitū, sed diuinū videretur. Mitto igit ad te Trebatū, atq̄ ita mitto, vt initio mea spōte, post autē inuitatu tuo mittendū duxerim. Hūc mi Cēsār sic velim omnī tua comitate cōplectare, vt oīa, quē per me possis adduci vt in meos conferre velis, in vnū hūc cōferas. de quo tibi hoīe hęc spondeo, nō illo vetere verbo meo, qd cū ad te de Milone scripsissem, iure iusisti, sed more Romano, quomodo hoīes nō inepti loquūtur, probio rem hoīem, meliorē virū, prudentiorē esse neminē. Accedit etiā qd familiaritatē inducit, in iure ciuili singularis memoria, summa scientia. Huic ego neq̄ tribunatū, neq̄ prefecturā, neq̄ vllius beneficii certū nomē peto, beneuolentiā tuā, & liberalitatē peto, neq̄ impedio, quo minus, si tibi ita placuerit, etiā hisce eū ornes gloriolę insignib⁹: totū deniq̄ hoīem tibi tradendo de manu (vt aiūt) in manū tuā istā & victoriā, & fide prestantē. Sumus. n. Iputidiusculi, q̄ per te vix licet: verū, vt video, licebit. Cura vt valeas, & me, vt amas, ama.

M. CICERO TREBATIO. S. D.

In oībus meis epistolis, quas ad Cēsārē, aut ad Balbū mitto, legitima quedā est accessio cōmēdationis tuę, nec ea vulgaris, sed cū aliquo insigni indicio meę erga te beneuolentię. Tu modo ineptias istas, & desideria vrbis, & vrbaniatē depone, & quo cōsilio pfect⁹ es, id assiduitate & virtute cōsequere. Hoc tibi tā ignoscemus nos amici, q̄ ignouerūt Medee, quę Corinthum arcē altā habebāt matrone opulētę optimates, qbus illa manibus gypfatissimis persuasit, ne sibi illę vitio verterēt, q̄ abesset a patria. Nam multi suā rē bene gestere, &

Mortē con
sciscere,

Cōmendat
Trebatū
Cēsari.

Prolixē,
Rex Gallię

De manu
in manum,
Iimpuden
tiusculi,

Medea gy
psatis ma
nibus,

Epistolarum familiarium

publicam patria pcul, multi qui domi erant agerent, propterea sunt improbat. Quo in numero tu certe fuisses, nisi te extruissemus. Sed plura scribemus alias. Tu qui ceteris cauere didicisti in Britannia, ne ab essedariis decipiaris, caueto. & quoniam Medea agere coepi, illud semper memeto, QVI IPSE SIBI SAPIENS PRODESSE Nequit, nequicquam sapit. Cura ut valeas.

M. CICERO TREBATIO, S. D.

Auri & argenti in Britannia nihil

Go te comedare non desisto, sed quid proficiam, ex te scire cupio. Spem maximam habeo in Balbo, ad quem de te diligentissime & sepius scribo. Illud soleo mirari, non me toties accipere tuas literas, quoties a Qu. fratre mihi afferuntur. In Britannia nihil esse audio neque auri, neque argenti. Id si ita est, essedum aliquod suadeo capias, & ad nos quamprimum recurras. Sin sine Britannia tamen assequi id quod volumus, possumus, perfice ut sis in familiaribus Cesaris. multum enim te in eo frater adiuuabit meus, multum Balbus, sed mihi crede tuus pudor, & labor plurimum. Imperator liberalissimum, etatem opportunissimam, commendationem certe singularem habes, ut tibi unum timendum sit, ne ipse tibi defuisse videare.

Vale.

CICERO TREBATIO, S. D.

Perhumaniter. Confero in te.

Crispsit ad me Cesar perhumaniter, nondum te sibi satis esse familiare propter occupationes suas, sed certe fore: cui quidem ego rescripsi, quam mihi gratum esset futurum, si quam plurimum in te studii, officii, liberalitatis sue contulisset. Sed ex tuis literis cognoui preproperam quadam festinationem tuam, & simul sum admiratus, cur tribunatus comoda, depro presertim labore militie, contempseris. Querar cum Vacerra, & Manilio, nam Cornelio nihil audeo dicere, cuius tu piculo stultus es, quam te ab eo sapere didicisse profiteris, quin tu vires ista occasione, & facultate, qua melior nunquam reperietur: quod scribis de illo Pretiano iureconsulto, ego te ei non desino commendare. Scribit enim ipse mihi, te sibi gratias agere debere. De eo quid sit, cura ut scias. Ego vestras Britannicas literas expecto.

Vale.

CICERO TREBATIO, S. D.

Terre filii?

Andiu ignoro, quid agas. Nihil enim scribis, neque ego ad te his duobus mensibus scripseram: quia cum Qu. fratre meo non eras, quo mittere, aut cui dare, nesciebam. Cupio scire quid agas, & ubi sis hyematurus. Equidem velim cum Cesare, sed ad eum propter eius occupationes nihil sum ausus scribere, ad Balbum tamen scripsi, tu tibi deesse noli: serius potius ad nos, dum plenior, quod huc properes, nihil est, presertim Vacerra mortuo, sed tibi consilium non deest. Quid constitueris, cupio scire. Cn. Octavius tuus familiaris, summo genere natus, terre filius, is me, quia scit tuum familiaris esse, crebro ad cenam inuitat, adhuc non potuit perducere, sed mihi tamen gratum est.

Vale.

CICERO TREBATIO, S. D.

Iocatur. Videare.

Egi tuas literas, ex quibus intellexi te Cesaris nostro valde iureconsultum videri. Est quod gaudeas, te in ista loca venisse, ubi aliquid sapere iudiceres. Quia si in Britanniam quoque profectus esses, profecto nemo in illa tanta insula peritior te fuisset. Veritamen rideamus licet, sum enim a te inuitatus. Subiudeo tibi, vltro te etiam accersitum ab eo, ad quem ceteri, non propter eius superbiam, sed propter occupationem aspirare non possunt. Sed tu in ista epistola nihil mihi scripsisti de tuis rebus, que mehercule mihi non minori cure sunt, quam mee. Valde metuo ne frigeas in hybernis, quam obrem camino luculento utendum censeo. Idem & Mutio, & Manilio placebat, presertim qui sagis non abundares, quam quod vos nunc istic satis calere audio, quo quidem nuncio valde mehercule de te timueram: sed tu in re militari multo es cautior, quam in aduocationibus, qui neque in Oceano natate volueris studiosissimus homo natandi, neque spectare essedarios, que antea ne Andabatam quidem defraudare poteramus. Sed iam satis iocati sumus. Ego de te ad Cesarum quam diligenter scripserim tute scis, quam sepe, ego. Sed mehercule iam intermiseram, ne viderer liberalissimi hominis, meique amatissimi voluntati erga me diffidere. Sed tamen his literis, quas proxime dedi, putavi esse hominem commondum, id feci, quod profecerim facias me velim certiore, & si mul de toto statu tuo, consiliumque omnibus. Scire enim cupio quid agas, quod expectes, quam longum istum tuum discessum a nobis futurum putes. Sic enim tibi persuadeas velim, unum mihi esse solatium, quare facilius possem pati te esse sine nobis, si tibi id esse emolumento sciam: sin autem id non est, nihil duobus nobis est stultius: me, quam te non Romam attraham: te, quam non huc aduoles. Vna mehercule non

stra vel seuera, vel iocosa cōgressio pluris erit, q̄ nō mō hostes, sed etiam fratres n̄ri Hedui. Hedui,
Quare oībus de rebus fac q̄primū sciā, aut consolādo, aut cōsilio, aut re iuero. Vale.

CICERO TREBATIO, S. D.

Nisi ante Roma p̄fect⁹ esses, nūc eā certe relinqueres. Quis, n. tot interregnis
iurecōsultū desiderat? Ego oīb⁹ vnde peritur, hoc cōsilio dederim, vt a singu
lis interregib⁹ binas aduocatiōes postulēt. Satis ne tibi videor abs te ius ci
uile didicisse? Sed heus tu qd agis, & quid fit? Video, n. te iā iocari p̄ literas.
Hęc signa meliora sunt, q̄ in meo Tusculano. Sed qd fit scire cupio. Cōsuli

locatur.

Cōsuli a
Cesare.

qdē te a Cesare scribis, sed ego tibi ab illo cōsuli mallē, qd si aut fit, aut fu
turū putas, perfer istā militiā, & p̄mane. Ego, n. desiderū tui, s̄p̄e tuorū cōmodorū cōsolabor.
Sin ista sūt inaniora, recipe te ad nos. Nā aut erit hic aliqd aliq̄n: aut si min⁹, vna mehercu
le collocutio n̄ra pluris erit, q̄ oēs Samarobrīnē. Deniq; si te cito retuleris, sermo null⁹ erit:
sin frustra diuti⁹ abfueris, nō mō Laberū, sed etiā sodalē nostrū Valeriū primesco. Mira, n.
p̄sona induci pōt Britānici iurecōsultū. Hęc ego nō rideo, q̄uis tu rideas, sed de re seuerissi
ma tecū, vt soleo, iocor. Remoto ioco tibi hęc amicissimō aīo p̄cipio, vt si istic mea cōmēda
tiōe tuā dignitatē obtinebis, p̄feras n̄ri desiderū, honestatem, & facultates tuas augeas. Sin
ista frigebūt, recipias te ad nos. Oīa tñ que vis, & tua virtute p̄fecto, & n̄ro summo erga te
studio cōsequere. Vale.

Samarobrī
ne.

M. CICERO TREBATIO, S. D.

Irabar qd eēt, q̄ tu mihi l̄ras mittere intermisisses. Indicauit mihi Pāsa me⁹
Epīcureū te eē factū. O castra p̄clara, qd tu fecisses, si te Tarētū, & nō Sama
robrinā misisses! Iā tñ mihi nō placebas, cū idē intuebare, t̄qd & Titi⁹ fami
liaris me⁹. Sed quonā modo ius ciuile defēdes, cū oīa tua cā facias, nō ciuū?
Vbi porro illa erit formula fiducię, inter bonos bñ agier oportet? Quis, n.
est, q̄ facit nihil, nisi sua causa? Qd ius statues cōi diuidūdo, cum cōe nihil

Samarobrī
na.

t̄qd Ethī
tius.

possit eē apud eos, q̄ oīa voluptate sua metiunt? Quō aut tibi placebit Iouē lapidē iurare, cū
scias Iouē iratū eē nemini posse? Quid fiet porro populo Vlubrano, si tu statueris
du nō oportere? Quare si plane a nobis deficis, moleste fero: sin Pāse assentari cōmodū est,
ignosco, modo scribas aliq̄n ad nos qd agas, & a nobis qd agi, qd fieri, aut curari velis. Vale.

Iouem lapī
dē iurare.

M. CICERO TREBATIO, S. D.

Deo ne me iniustū eē existimasti, vt tibi irascerer, q̄ parū mihi cōstās, & nī
miū cupidus decedēdi viderere, ob eāq; cām me arbitrarere l̄ras ad te iādū
nō misisse? Mihi p̄turbatio animi tui, quā primis l̄ris p̄spiciebā, molestiā at
tulit. Neq; alia fuit vlla cā intermissionis literarū, nisi q̄ vbi esses plane ne
sciebā, hic tu me etiā insimulas, nec satisfactionē meā accipis. Audi mi Te
sta, vtrū sup̄iorē te pecunia facit, an q̄ te ip̄ator consulit? Moriar nī (q̄ tua

Testa cō
gnomē Tre
batū.

gloria est) puto te malle a Cesare cōsuli, q̄ inaurari. Si vero vtrūq; est, qs te feret p̄ter me,
q̄ oīa ferre possum? Sed vt ad rē redeā, te istic iuitū nō eē vehemēter gaudeo, & vt illud erat
molestū, sic hoc est iucūdū. Tātū metuo, ne artificiū tuū tibi parū p̄sit. Nā, vt audio, istic Nō
ex iure manu cōsertū, sed mage ferro Rē repetūt, regnūq; petūt, vadūt solida vi. Neq; est q̄
illā exceptionē in interdīcto p̄imescas, q̄ tu prior in oīb⁹ armatis nō veneris. Scio, n. te nō
eē p̄pacem in laceffendo. Sed vt ego quoq; te aliqd de vestris cautionib⁹ admoneā, Treuiros
vites cēseo, audio capitales eē, mallē auro, argēto, ere eēt, sed alias iocabimur. Tu ad me de
istis rebus oībus scribas velim q̄diligētissime. Ad. iiii. nonas Martias. Vale.

Treuirī.

CICERO TREBATIO, S.

Hrysippus Vectius Cyri architecti libertus fecit, vt te nō imemorē putarē
mei. salutē eē mihi verbis tuis nūciauit. Valde iā lautus es, qui grauerē lī
teras ad me dare homini p̄sertim p̄pe domestico. Qz si scribere oblitus es,
minus multi iā te aduocato, cā cadent. Sin n̄ri oblitus es, dabo operam, vt
istuc veniā, anteq̄ plane ex aīo tuo effluo. Sin estiuorū timor te debilitat, ali
quid excogita vt fecisti de Britānia. Illud quidē plibenter audiui t̄ex eodem

Lautus.
Scōma,

Tab

Chrysippo, te esse Cesaris familiarē. Sed mehercule mallē id, qd erat equius, de tuis rebus ex
tuis literis q̄sepissime cognoscere. Qd cerre ita fieret, si tu maluisses beneuolentię, q̄ litium
iura perdiscere. Sed hęc iocati sumus, & tuo more, & nōnihil etiam nostro. Te valde ama
mus, nosq; a te amari tum volumus, tum etiam confidimus. Vale.

Epistolarum familiarium

CICERO TREBATIO.S.D.

Morosi q
amant.

Vam sint morosi qui amāt, vel ex hoc itelligi pōt. moleste ferebā antea te inuitū istic esse, pungit me rursus, q scribis te esse istic libēter. Neq. n. mea cōmēdatiōe te nō delectari facile patiebar, & nūc angor, quicq̄ tibi sine me esse iucūdū. Sed tñ hoc malo nos ferre desiderū, q̄ te nō ea que spero, cōse qui. Qz vero in C. Marii suauissimi, doctissimiq̄ hoīs familiaritatem venisti, nō dici pōt, q̄ valde gaudeā, q̄ fac vt te q̄maxime diligit. mihi crede, nihil ex ista prouincia potes, qd̄ iucundius sit, deportare. Cura vt valeas.

Deportare

CICERO TREBATIO.S.D.

Philocteten defendit Crinitus legēdū cōtra Politanum.

NEquo Troiano scis esse in extremo. sero sapiūt. Tu tñ mi vetule nō sero, primū illas rabiosulas sat fatuas dedisti. Deinde q̄ in Britānia nō minus q̄ Philocteten te prābuiisti, plane nō reprehēdo, nūc vero in hybernīs iiectus mihi videris, itaq̄ te cōmouere nō curas. Vsquequaq̄ sapere oportet, id erit telū acerrimū. Ego si foris cōnitarē, Cn. Octauio familiari tuo nō defuissē. cui tñ dixi, cū me aliquoties inuitaret, oro te q̄s tu es! Sed mehercule extra iocū homo bellus est, vellē eū tecū abduxisses. Quid agatis, & ecquid ī Italiā vēturi sitis hac hyeme, fac plane sciā. Balbus mihi cōfirmavit te diuitē futurū. id vtrū Romano more locutus sit, bene nummatū te futurū, an quō stoici dicūt, OMNEIS ESSE diuites q̄ celo & terra frui possunt, postea videro. Qui istinc veniunt, supbiā tuā accusant, q̄ negēt te percontantibus respōdere, sed tñ est qd̄ gaudeas, cōstat em̄ iter omneis, neminē te vno Samarobrīnē iuris peritiorē esse. Vale.

Diues qui.

Samarobrīne.

jure

CICERO TREBATIO.S.D.

Syngrapha.

X tuis literis & Q. Fratri gratias egi, & te aliquādo collaudare possum, q̄ iam videris certa aliqua in sentētia cōstitisse. Nā primorū mensium literis tuis vehemēter cōmouebat, q̄ mihi interdū (pace tua dixerim) leuis in vrbis, vrbānitatisq̄ desiderio, interdū piger, interdū timidus in labore militari, sepe aut etiā, qd̄ a te alienissimū est, subimpudens videbare. tanq̄ em̄ syngrapham ad imperatorē, non epistolā attulisses, sic pecunia ablata domū redire properabas: nec tibi in mentē veniebat, eos ipsos, qui cū syngraphis venissent Alexandriam, nullum adhuc nūmum auferre potuissē. Ego si mei cōmodi rationē ducerem, te mecum esse maxime vellem. Nō em̄ mediocri afficiebar vel voluptate ex consuetudine nostra, vel vilitate ex cōsilio, atq̄ opera tua. Sed cū te & adolescentiā tuā, in amicitia, & fidē meā cōtulisses, semper te nō modo tuendū mihi, sed etiam augendū, atq̄ ornandum putauī. Itaq̄ quoad opinatus sum me in prouinciā exiturum, que ad te vltro attulerim, meminisse te credo. Posteaq̄ mea mutata ratio est, cum viderē me a Cesare honorificētissime tractari, & vni ce diligi, hominisq̄ liberalitatē incredibilem, & singularem fidē nossem, sic ei te cōmendauī & tradidī, vt grauissime, diligētissimeq̄ potuī. Quod ille ita & accepit, & mihi sepe literis significauit, & tibi verbis & re ostēdit, mea cōmēdatiōe sese valde eē cōmotū. Hunc tu virū nactus si me, aut sapere aliquid, aut velle tua causa putas, ne dimiseris: & si qua te forte res aliquādo offenderit, cū ille aut occupatiōe, aut difficultate tardior tibi erit visus, perferto, & vltima expectato, que ego tibi & iucūda, & honesta prestabo. Plurib⁹ te hortari nō debeo, tantum moneo, neq̄ amicitie cōfirmandē clarissimi, ac liberalissimi viri, neq̄ vberioris prouinciē, neq̄ etatis magis idoneū tēpus, hoc si amiseris, te eē vllū vnq̄ reperiturū. Hoc quēadmodū vos scribere soletis in vestris libris, idem Q. Cornelio videbat. In Britāniā te nō esse pfectū vehemēter gaudeo, q̄ & labore caruisti, & ego te de rebus illis nō audiam. Vbi sis hybernaturus, & qua spe, aut conditione, perscribas ad me velim. Vale.

CICERO TREBATIO.S.D.

A ccepi a te aliquot epistolas vno tpe, quas tu diuersis tēporib⁹ dederas, in q̄ bus me cetera delectarūt. Significabāt. n. te istā militiā iā firmo aīo ferre, & eē fortē virū, & cōstantē. Que ego paulisper a te ita desiderauī, nō vt imbecillitate animi tui, sed magis vt desiderio nri te estuare putarem. Quare perge, vt cœpisti, forti aīo istā tolera militiā. Multa mihi crede assequere, ego .n. renouabo cōmēdatiōē, sed tpe. Sic habeto, nō tibi maiori eē cure, vt iste tuus a me discessus fructuosissim⁹ tibi sit, q̄ mihi. Itaq̄ qñ vestre cautiōes infirmę sunt, grēculā tibi misi cautiōē chirographi mei. Tu me velim de rōne Gallici bellī certiorē facias.

Ego em ignauissimo cuiq; maximam fide habeo. Sed vt ad epistolas tuas redeam, cetera belle, il-
lud miror, qd solet eodem exemplo plures dare, q sua manu scribit: Na q in Palimpsesto, laudo
eqde plimonia, sed miror qd i illa chartula fuerit, qd delere malueris, q hec scribere, nisi for-
te tuas formulas. No. n. puto te meas epistolas delere, vt reponas tuas. An hoc significas, ni
hil fieri, fringere te, ne charta qde tibi suppeditari: Ia ista tua culpa est, q verecundia tecu extu-
leris, & no hic nobiscu reliqueris. Ego te Balbo cu ad nos pficiscet, more Romano comenda-
bo. Tu si seruallu logius erit mearu literaru, ne sis admirat. Era. n. abfuturus mese Aprili.
Has lras scripsi in Potino, cu ad villa Metrii Philomenis diuertissem, ex qua ia audiera fre-
mitu clientu meor, quos qde tu mihi conciliasti. Na Vlubris honoris mei causa vim maximam
ranunculoz se comosse costabat. Cura vt valeas. Sexto Idus Aprileis, de Potino.

M. CICERO TREBATIO. S. D.

Epistolam tuam, quam accepi ab L. Arutio, cōscidi inocētē. Nihil. n. habebat, qd nō vel in cō-
cione recte legi posset. Sed & Arutius ita te mādasse aiebat, & tu adscripseras. Ve-
rū illud esto, nihil te ad me postea scripsisse demiror, presertim tā nouis reb. Vale.

CICERO TREBATIO. S. D.

Vide quāti apud me sis, etsi iure id qdē. nō. n. amore te vico. Verūtū qd pūri-
tibi ppe subnegarā, nō tribuere certe id absentī nō potui. Itaq; vt primum
Velia nauigare cepi, institui Topica Aristotelica cōscribere ab ipsa vrbe
cōmonit. amatissima tui. Eū libru tibi misi Rhegiū scriptū, q plenissime res
illa scribi potuit. Sin tibi qdam videbuntur obscuriora, cogitare debebis,
NVLLAM ARTEM Literis sine interp̄te, & sine aliqua exercitatiōe p̄cipi
posse. Nō lōge abieris. Nū ius ciuile v̄m ex libris cognosci pōt. Qui q̄ plurimi sunt, docto-
rē tū lumēq; desiderāt. q̄ tu si attēte leges, si sepius, p te oīa cōsequere, vt certe itelligas, vt ve-
ro etiā ipi tibi loci p̄posita q̄stiōe occurrāt, exercitatiōe cōsequere. In qua qdē nos te cōtinebim-
us, si & salui redierimus, & salua ista offenderim. Vale. V. Calend. Sextileis. Rhegio.

CICERO TREBATIO. S. D.

Amabilius mihi Velia fuit, q te ab ea sensi amari. Sed qd ego dicā te, quē qd
nō amat. Rufio mediūssidius tuus ita desiderabat, vt si eēt vn. e nobis. Sed
ego te nō reprehēdo, q illū ad edificatiōē tuā traduxeris. Q̄q. n. Velia nō
est vilior q Lupcal, tū istuc malo, q hec oīa. Tu si me audies, quē soles, has
paternas possessiōes tenebis, nescio qd. n. Velieses verebāt, neq; Halethē no-
bile amnē relinques, nec Papirianā domū deserēs. q̄ illa qdē habet locū, a
quo etiā aduenē teneri solent. quē tū si excideris, multū p̄pexeris. Sed in primis opportunū
videf, his presertim t̄pib, habere pfugiū primū eor. vrbē, qb charus sis: deinde etiā tuā do-
mū, tuosq; agros, eaq; remoto, salubri, amēnoq; loco: idq; etiā mea interesse mi Trebatī ar-
bitror. Sed valebis, mea; negotia videbis, meq; Diis iuuatib ante brumā expectabis. Ego a
Sexto Fabio Niconis discipulo libru abstulī, Νικωνος πατρι πολυφαγίας. O medicū suauē, meq;
docile ad hanc disciplinam. Sed Bassus noster me de hoc libro celauit, te quidē non videtur.
Vetus increbescit. Cura vt valeas. XIII. Calend. Sextil. Velia.

CICERO TREBATIO. S. D.

Siliū causam te docui: is postea fuit apud me, cū ei dicerē, tibi videri sponso-
nem illā nos sine periculo facere posse. Etsi bonor Turpilie possessionē Q.
Cepio p̄tor ex edicto suo mihi dedit, negare aiebat Seruiū, tabulas testa-
menti esse eas, quas instituisset is, qui factiōē testamenti nō habuerit. hoc
idē Offiliū dicere: tecū se locutū negabat, meq; rogauit, vt se & causam suā
tibi cōmēdarē. Nec vir melior mi Testa, nec mihi amior P. Silio quisq; est,
te tamē excepto. Gratissimū igitur mihi feceris, si ad eum vltro veneris, ei; pollicitus eris,
sed si me amas, q̄ primum. hoc te vehementer etiā atq; etiā rogo. Vale.

CICERO TREBATIO. S. D.

Tulseras heri inter scyphos, q dixerā cōtrouersia eē, posset ne heres, q fur-
tū antea factū eēt, recte furti agere. Itaq; etsi domū bene porus, seroq; redie-
rā, tū id caput, vbi hec cōtrouersia est, norauī, & descriptū tibi misi, vt sci-
res id, qd tu neminē sensisse dicebas, Sex. Helium, M. Maniliū, M. Brutū sen-
sisse. Ego tamē Sceuole, & Teste assentior. Vale.

ce iiii

Palimpse-
stos.

Vlubris

Topica
scribit Ci.

Doctore
pus.

Velia

Libet de
multa
comestione

Cōmēdat
Silium,

Furti actio

Agria
Cromia

Epistolarum familiarium

M. CICERO. M. FABIO GALLO. S. D.

Noſta face-
re.

Antū ex Arpinati venerā, cū mihi a te literę reddite sunt, ab eodēq; accepi Auiani literas, in quibus hoc erat liberalissimū, noſta se facturū cum venisset, qua ego vellē die. Fac quęso, q; ego sum, eē te: est ne aut tui pudoris, aut noſtri, primū negare de die, deinde plus annua postulare! Sed eēnt mi Galle omnia facilia, si & ea mercat⁹ esses, q; ego desiderabā, & ad eā summā quā voluerā. Attū isthęc ipsa, quę te emisse scribis, nō solū rata mihi erūt, sed etiā grata. Plane, n. intelligo, te nō mō studio, sed etiā amore vsūm, q; te delectāt hoīem (vt ego semp iudicauī) in oī iudicio elegātissimū, quęq; me digna putaris, coemisse. Sed velim maneat Damasipp⁹ in sentētia. Prorsus, n. ex istis emptionib⁹ nullā desidero: tu aut ignarus instituti mei, quātū ego gen⁹ oīno signorū oīm nō estimo, tantū ista quattuor, aut quęq; sumpsi isti. Bacchas istas cū Musis Merelli cōparas, qd simile! primū ipas ego Musas nūq; tāti putafsem, atq; id fecissem Musis oībus approbātib⁹, sed tū erat aptū bibliothecę, studiūq; nris cōgruēs. Bacchis vero vbi est apd me locus! At pulchelle sunt, noui optime, & sepe vidi, noſta tibi signa mihi nota mādassem si pbassem. Ea, n. signa ego emere soleo, q; ad similitudinē Gymnasiorū exornēt mihi in paleſtra locū. Martis vero signum quo mihi pacis auctoriē Gaudeo nullū Saturni signū fuisse. Hęc, n. duo signa putarē mihi es alienū attulisse. Mercurii mallē aliqd, fuisset felicius, puto cū Auiano trāſigere possemus. Qd tibi destinaras Trapezophoron, si te delectat, habebis: sin aut sniam mutasti, ego habebō. Scilicet ista qdē sūma, nā ego multo libēt⁹ emerim diuersorū Tarracine, ne sep hospiti molestus sim, oīno liberti mei video eē culpā, cui plane res certas mādarā, itē p Iunū, quē puto tibi notū eē, Auiani familiarē. Ex Adria qdā mihi noua sunt instituta ī porticula Tusculani, ea volebā tabellis ornare. Etem si qd gnīs istiusmodi me delectat, pictura delectat. Sed tū si ista mihi sūt habēda, certiorē velim me facias vbi sint, qn accerſant, quo gnē vecturę. Si, n. Damasippus ī sentētia nō manebit, aliquē pseudodamasippū vel cū iactura reperiemus. Qd ad me de domo scribis iterū, iā id ego pficiēs mādarā meę Tullię. Ea, n. ipa hora acceperā tuas lras, egerā etiā cū tuo Nicia, q; is vtīē, vt scis, familiariter Cassio. Vt rediū aut, pri⁹ q; tuas legi has pximas literas, q; suū de mea Tullia qd egisset, p Liciniū se egisse dicebat. Sed opinor Cassiū vtī nō ita multū forore: ea porro negat se audere, cū vir abesset, (est, n. pfectus in Hispaniā Dexius) illo & absente & insciēte migrare. Est mihi gratissimū tāti a te estimatā cōsuetudinē vite, vitęq; nostrī, primū vt eā domū sumeres, vt nō modo ppe me, sed plane mecū habitare posses: deinde vt migrare tātopere festines. Sed ne viuā si tibi cōcedo, vt ei⁹ rei tu cupidior sis, q; ego sum. Itaq; oīa experiar. Video, n. quid mea intersit, qd vtriusq; nostrū. si qd egero, faciā vt scias. Tu & ad oīa rescribes, & qn te expectē facies me, si tibi videbit, certiorē. Vale.

Bacche.

Pseudodamasippus.

M. C. M. FABIO GALLO. S. D.

† Tigellio
perplexi.
Sensu &c.
Cepius.
Dormio
nō oībus.

Moris quidē tui quoquo me verti vestigia, vel pxime de† Tigellio. Sensu, n. ex literis tuis valde te laborasse. Amo igitur voluntatē. Sed pauca de re, Cepius, opinor, olim NON OMNIBVS dormio. Sic ego non oībus mi Galle seruiō. et si quę est hęc seruitus! olim cum regnare existimabamur, non tam ab vllis, q; hoc tpe obseruor a familiarissimis Cesaris oībus, pter istū. Id ego in lucris pono, nō ferre hoīem pestilētiorē patria sua, eūq; addictū iā tū puto esse Galui Liciniū hipponacteo pconio. At vide qd succēseat. Phameę causam suscepā, ipius qdē causa, erat, n. mihi sane familiaris. Is ad me venit, dixitq; iudicē sibi operam dare cōstituisse eo ipso die, quo de P. Sextio in cōsiliū iri necesse erat. respōdi, nullo mō me facere posse: quē vellet aliū diē si sumpisset, me ei nō defuturū. Ille aut q; sciret se nepotē bellū tibi bicinē habere, & sat bonū vnctōrē, discessit a me, vt mihi videbat, iratior. Habes SARDOS Venaleis, aliū alio nequiorē. Cognosti meā cām, & istius Salaconis iniquitatē. Catonē tuum mihi mitte, cupio em legere, me adhuc nō legisse turpe vtriq; nostrū est. Vale.

Salacō.
Cato liber.

CICERO. M. FABIO GALLO. S. D.

Adagia.
Catonū.

Vod epistolam cōscissam doles, noli laborare, salua est domi, petes cū libebit. Qd aut me mones, valde gratū est, idq; vt semp facias, rogo. Videris, n. mihi vereri, ne si istum habuerimus, rideamus γέλωτα σαφδώνιορ. Sed heus tu, manum de tabula, magister adest citius q; putaramus. Vereor ne in Catonū, Cato nos. Mi Galle caue putes quicq; melius, q; epistolę tuę partē

ab eo loco, Caetera labitur. Secreto hoc audi, tecum habeto, ne Apellæ quidem liberto tuo dixeris, præter duo nos, loquitur isto modo nemo. bene, maleve videro, sed quicquid est nostrum est. Urgeo igitur, nec transuersum vnguē (quod aiunt) a stylo, is enim est dicendi opus. Stylus. Vale.

CICERO GALLO, S. D.

Um decimum iam diem grauius ex intestinis laborarem, neque iis qui mea opera uti volebant, probarem me non valere, quia febrim non haberem, fugi in Tusculanum, cum quidem biduum ita ieiunus fuisset, ut ne aquam quidem gustarem. Itaque confectus languore, & fame, magis tuum officium desideravi, quam abs te requiri putavi meum. Ego autem cum omnibus morbos reformido, tum quod Epicurum tuum Stoici male accipiunt, quia dicantur

επιβαλόντων δυσεντερικὰ πάθη molesta esse, quorum alterum morbum edacitatis esse putant, alterum etiam turpioris intemperantiae. Sane δυσεντερικὰν pertimueram. Sed visa est mihi vel loci mutatio, vel animi etiam relaxatio, vel ipsa fortassis iam senescentis morbi remissio profuisse. Attamen ne mirere unde hoc acciderit, quomodo ve commiserim, lex sumptuaria quae videtur ἀποτάκται, attulisse, ea mihi fraudi fuit. Nam dum volunt isti lautum terra nata, quae lege excepta sunt, in honorem adducere, fungos, heluellas, herbas omnes ita condiunt, ut nihil possit esse suauius. In eas cum incidissem in cena augurali apud Lentulum, tanta me δυνάμει ἀρρίπνι, ut hodie primum videar coepisse consistere. Ita ego qui me ostreis & murenis facile abstinebam, a beta etiam, & malua deceptus sum. Posthac igitur erimus cautiore. Tu tamen cum audisses ab Anitio (vidit enim me nauseantem) non modo mittendi causam iustam habuisti, sed etiam visendi. Ego hic cogito commorari, quoad me reficiam, nam & vires, & corpus amisi. Sed si morbum depulero, facile (ut spero) illa reuocabo. Vale.

M. CICERO, M. FABIO GALLO, S. D.

Miror cur me accuses, cum tibi id facere non liceat, quod si liceret, tamen non debebas. Ego enim te in consulatu obseruaueram, & ais fore, ut te Caesar restituat. Multa tu quidem dicis, sed tibi nemo credit. Tribunatum plebis dicis te mea causa petisse, utinam semper esses tribunus, intercessorem non quæreres. Negas me audere, quod sentiam, dicere, quasi tibi cum parum pudenter me rogares, parum fortiter responderim. Haec tibi scripsi, ut isto ipso in genere, in quo aliquid posse vis, te nihil esse cognosceres. Quod si humaniter mecum questus esses, libenter tibi me & facile purgasset. Non enim mihi ingrata sunt quae fecisti, sed quae scripsisti molesta. Me autem, propter quem caeteri liberi sunt, tibi liberum non visum, demiror. Nam si falsa fuerunt quae tu ad me, ut ais, detulisti, quid ego tibi debeo? sin vera, tu es optimus testis, quid mihi populus Romanus debeat. Vale.

M. CICERO CVRIO, S. D.

Emini quod mihi desipere videbare, quod istuc potius viueres, quam nobiscum. Erat enim multo domiciliū huius urbis, cum quidem haec urbs, aptius humanitati, & suauitati tuae, quam tota Peloponnesus, nedum Patre. Nunc contra & vidisse mihi multum videris, cum prope desperatis his rebus, te in Graeciam contulisti, & hoc tempore non solum sapiens, qui hinc abis, sed etiam beatus, quam quis qui aliquid sapiat, nunc beatus esse potest. Sed quod tu, cui licebat, pedibus es consecutus, ut ibi esses ubi nec Pelopidarum, nostri caetera, nos idem prope modum consequimur alia ratione. Cum enim salutationi nos dedimus amicorum, quae sit ex hoc etiam frequentius quam solebat, quod quasi AVEM albam videntur bene sentientem ciuem videre, abdo me in bibliothecam. Itaque opera officio tanta, quanta fortasse tu senties. Intellexi enim ex tuo sermone quodam, cum necessitatem meam, & desperationem accusares, domi tuae dicere te ex meis libris animam meam desiderare, sed mehercule & tum tempore lugebam, quae non solum suis erga me, sed etiam meis erga se beneficiis erat mihi charior, & hoc tempore, quam me non ratio solum confortatur, quae plurimum debet valere, sed etiam DIES, QVAE STVLTIS Quoque mederi solet. tamen me doleo ita communem esse dilapsam, ut ne spes quidem, melius aliquando fore, relinquat. Nec vero nunc quidem culpa in eo est, in cuius potestate omnia sunt, nisi forte id ipsum esse non debuit, sed alia casu, alia etiam nostra culpa sic acciderunt, ut de praeteritis non sit quaerendum. Reliquam spem nullam video, quare ad prima redeo. Sapienter haec reliquisti, si consilio: feliciter, si casu. Vale.

Dysuria, & dysenteria

Diarrhoea i. fluxus.

Corpus.

Inensus Cicero.

Nedum.

Aposiopesis.

Auis alba p cornice.

Spes fore.

Epistolarum familiarium

M. CVRIVS. M. CICERONI. S. D.

De melio-
re nota.

I vales, bene est. Sum enim *χρῆσα μὲν* tuus, *κρίσις δὲ* Attici nostri, ergo fructus est tuus, mācipiū illius: qđ qđē, si inter vos senes emprionalis venale p̄ scripserit, egerit nō multū. At illa nra p̄dicatio quātī est: nos qđ sim⁹, qđ habeam⁹, qđ hoīes existimemur, id oē abs te habere. Quare Cicero mi p̄seuerā cōstāter nos cōseruare, & Sulpitiū successorī nos de meliore nota cōmēda, quo facili⁹ tuis p̄ceptis obtēperare possim⁹, teq; ad ver lubētes videre, & nostra defigere, deportareq; tuto possim⁹. Sed amice magne noli hāc epistolā Attico ostēdere, sine eū errare, & putare me virū bonū eē, nec solere duos parietes de eadē fidelia dealbare. Ergo patrone mi bene vale, Tironemq; meum saluta nostris verbis. Dat. ad. iiii. Cal. Nouēb.

CICERO CVRIO. S. D.

Pelopidā.

Go vero iā te nec hortor, nec rogo, vt domum redeas, qn hinc ipse euolare cupio, & aliquo puenire, vbi nec Pelopidarū nomē, nec facta audiā. Incredibile est, q̄ turpiter mihi facere videar, q̄ his reb⁹ iterum. Ne tu videris multo ante puidisse, qđ ipēderet tū, cū hīc pfugisti, qđ hęc etiā auditu acerba sūt, tamē audire tolerabilius est, q̄ videre. In cāpo certe nō fuisti, cū hora secunda comitiis questoriis institutis, sella Q. Maximi, quē illi cōsulē esse dicebāt, posita esset: quo mortuo nūciato, sella sublata est. Ille autē q̄ comitiis tributis esset cōspicatus, cēturiata habuit, cōsulē hora septima renūciauit, q̄ vsq; ad Cal. Ian. esset, quē erāt futurē mane postridie. Ita Caninio cōsule scito neminē prādissē, nihil tñ eo cōsule mali factū est, fuit, n. mirifica vigilātia, q̄ suo toto cōsulatu somnū nō viderit. Hęc tibi ridicula vident, non enim ades, quē si videres, lachrymas nō teneres. Quid si cetera scribā? Sunt em̄ innumerabilia generis eiusdē, quā quidē ego nō ferrē, nisi me in philosophiā portū cōtulissem, & nisi haberē focū studiōrū meorū Atticū nostrū, cuius quādo ppriū te esse scribis mācipio & nexu, meū autē vsu & fructu, cōtētus isto sum. ID ENIM cuiusq; est propriū, quo qsq; fruīt, atq; vrit. Sed hęc alias pluribus. Accilius q̄ in Graciā cū legionibus missus est, maximo meo beneficio affectus est: bis em̄ est a me iudicio capitis rebus saluis defensus, & est homo nō ingratus, meq; vehemēter obseruat. Ad eum de te diligētissime scripsi, eamq; epistolā cum hac cōiunxi, quā ille quando acceperit, ecquid tibi pollicitus sit, velim ad me scribas. Vale.

CICERO CVRIO. S. D.

Certare
officiis.

Acile p̄spexi ex tuis literis, qđ semp̄ studui, & me a te plurimi fieri, & te intelligere q̄ mihi charus esses. Quod qñ vterq; nostrū cōsecutus est, reliquū est, vt officiis certem⁹ inter nos, qbus æquo animo vel vincā te, vel vincar abs te. Ad Acciliū nō fuisse necesse meas dari literas, facile patior. Sulpitiū tibi operā, intelligo ex tuis lris, nō multū opus fuisse p̄pter res tuas ita cōtractas, vt quēadmodū scribis, nec caput, nec pedes. Egdē vellē vti pedes haberēt, vt aliqñ redires. Vides em̄ exaruisse iā veterē vrbānitātē, vt Pōponi⁹ noster suo iure possit dicere, nisi nos pauci retineam⁹ gloriā antiquā Atticā, ergo is tibi, nos ei succedim⁹. Veni igit̄ queso, ne tātū semē vrbānitatis vna cū rep. intereat. Vale.

M. CICERO VOLVMNIO. S. D.

Eutrapelia

Vod sine prenoīe familiariter vt debebas ad me epistolā misisti, primū addubitauī nū a Volumnio senatore esset, quocū mihi est magnus vsus: deinde *ευτραπelia* literarū fecit, vt intelligerē tuas esse. Quib⁹ in literis oīa mihi p̄iucunda fuerūt p̄ter illud, q̄ parū diligēter possessio salinarū mearū a te p̄curatore defendit. Ais em̄, vt ego discesserim oīa oīm dicta in his etiā Sextiana in me cōferri, qđ tu id pateris! nōne defendis! nō resistis! egdē sperabā ita notata me reliquisse gnā dictorū meorū, vt cognosci sua spēte possent. Sed qñ tāta fex est in vrbe, vt nihil sit tā *ακυρον*, qđ nō alicui venustū esse videat, pugna si me amas, nisi acuta *αμειβολια*, nisi elegās *υπερβολη*, nisi *πῶς χαμμου*, nisi bellū, nisi ridiculū *πῶς προσδοκίω*, nisi cetera, q̄ sunt a me in secūdo libro de oratore p̄ Antonii personā disputata de ridiculis, *επιτεχνα*, & arguta apparebūt, vt sacramēto cōtēdas mea nō esse. Nā de iudiciis q̄ quereris, multo laboro minus, trahant p̄ me pedib⁹ oēs rei, vel Selius tā eloquēs, vt possit probare se liberum, nō laboro. Vrbānitatis possessionem, amabo, quibusuis interdicitis defendamus, in qua te vnum metuo, cōtemno ceteros. Derideri te putas, nūc demū intelligo te sapere. Sed

Sacramētū

Somma.

Lib. VIII. Fo. XXXV.

mehercule extra iocum, valde mihi tuę literę facete, elegantęq; viſę ſunt. Illa quę rīdīcula eſſent, ſicut erant, mihi tamen riſum non mouerunt. Cupio enim noſtrum illum amicum in tribunatu quę plurimum habere grauitatis: id cum ipſius cauſa (eſt enim mihi, vt ſcis, in maioribus) tum mehercule etiā reip. quā quidē, quę in me ingrata ſit, tamē amare nō deſinā. Tu mi Volumni quando & inſtituiſti, & mihi vides eſſe gratum, ſcribe ad me quę ſapīſſime de rebus vrbanis, de repu. Iucundus eſt mihi ſermo literarum tuarū. Pręterea Dolabellam, quem ego perſpicio, & iudico cupidīſſimū eſſe atq; amātīſſimū mei, cohortare, & cōfirma, & redde plane meū. Nō mehercule quo quęq; deſit, ſed quę valde cupio, nō videor nimīū laborare. Vale

M. CICERO VOLVMNIO. S. D.

Qvod declamationib⁹ noſtris cares, damni nihil facis. Quę Hircio inuideres, niſi eum amares, non erat cauſa inuidentī, niſi forte ipſius eloquentię magis, quę quę me audiret, inuideres. Nos em̄ plane mi ſuauiſſime Volumni, aut nihil ſumus, aut nobis quidē ipſis diſplicemus, gregalibus illis, quibus te plaudente vigeamus, amiſſis: vt etiam ſiquando aliquid dignum noſtro nomine emiſimus, ingemiſcamus, quę hęc pēnigero, non armigero in corpore tela exercentur, vt ait Philoctetes apud Accium, abiecta gloria. Sed tamen omnia mihi erunt, ſi tu veneris, hilariora, quęq; venies, vt ipſe intelligis, in maximarum quaſi cōcurſum occupationum: quas ſi, vt volumus, exceperimus, ego vero multam ſalutem & foro dicam, & curię, vtiāq; tecum multum, & cum communibus noſtris amatoribus. Nam & Caſſius tuus, & Dolabella noſter, vel potius vterq; noſter, ſtudiis iisdē tenentur, & meis, equiſſimis vtuntur auribus. Opus eſt hic limatulo & politulo tuo iudicio, & illis interioribus literis meis, quibus ſæpe verecundiorē me in loquendo facis. Mihi enim iudicatum eſt, ſi modo hoc Cęſar aut patietur, aut volet, deponere illam iam perſonā, in qua me ſæpe illi ipſi probati, ac me totum in literas abdere, tecumq; & cum cęteris earum ſtudioſis honeſtiſſimo otio perfrui. Tu vellem ne veritus eſſes, ne pluribus legerem tuas literas, ſi mihi (quemadmodū ſcribis) longiores forte miſiſſes, ac velim poſthac ſic ſtatuas, tuas mihi literas longiſſimas quaſq; gratiſſimas fore. Vale.

Declamationes Ciceronis.

Emiſit quędā Cicero.

Salutem dicere.

Limatulū, Interiorē literę.

Quiſq;

M. T. C. EPISTOLARVM FAMILIARIVM LIBER OCTAVVS.

CAELIVS. M. CICERONI. S. D.

QVOD TIBI DECEDENS POLLICITVS SVM, ME OMNEIS res vrbanas diligētīſſime tibi perſcripturum, data opera parauī quę ſic omnia perſequeretur, vt verear, ne tibi arguta nimīum hęc ſedulitas videatur. tamenſi tu ſcio quę ſis curioſus, & quę omnibus peregrinantibus gratum ſit, minimarum quoq; rerum, quę domi gerantur, fieri certiores. Tamen in hoc te deprecor, ne meum hoc officiū arrogantię condemnes, quę hunc laborem alteri delegauī. Non quā mihi ſuauiſſimum ſit, & occupato, & ad literas ſcribendas, vt tu noſti, pigerrimo, tuę memorię dare operam. Sed ipſum volūmen quod tibi miſi, facile, vt ego arbitror, me excuſat. Neſcio cuius otii eſſet non modo perſcribere hęc, ſed omnino animaduertere. Omnia enim ſunt ibi S. C. edicta, fabulę, rumores. quod exemplū ſi forte minus te delectarit, ne moleſtiā tibi cum impenſa mea exhibeam, fac me certiorē. Si quid in repu. maius actum erit, quod iſti operarii minus commode perſequi poſſint, & quemadmodum actum ſit, & quę exiſtimatio conſecuta, quęq; de eo ſpes eſt, diligētē tibi perſcribemus. Vt nunc eſt, nulla magnopere expectatio eſt. Nam & illi rumores de comitiis tranſpadanorum, Cumarum tenuis caluerunt. Romę cum veniſſem, ne tenuē quidē auditiōē de ea re accepi. Pręterea Marcellus quidē adhuc tenuis, nihil retulit de ſucceſſione prouinciārum Galliarum: in Calen. Iun. vt mihi ipſe dixit, eam diſtulit relationem, qua ſane meos ſermones expreſſit, qui de eo tum fuerant, cum Romę noſ eſſemus. Tu ſi Pompeium, vt volebas, offendiſti, qui tibi viſus ſit, & quam orationē habuerit tecum, quamq; oſtenderit voluntatem (ſolet enim aliud ſentire, & loqui, neq; tantum valere ingenio, vt non appareat, quid cupiat) fac mihi perſcribas. Quę ad Cęſarem crebri, &

Cumarum tenuis. Auditiō.